

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. GRAJER LAJOS.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 149. szám.

Hétfő, július 4.

A parlamenti helyzet.

— július 4.

A képviselőház e hét végén a választási vitával kezdte meg érdemi tevékenységét. A kormányelnök, a többség és a legnagyobb ellenzéki párt más, helyesebb munkabeosztást óhajtott, nevezetesen inkább tartotta volna az ország érdekében, ha az országgyűlés mindenekelőtt helyreállítja a törvényes állapotokat az ország pénzügyi kormányzatában és a véderő normális szükségletét kielégíti. Mert nem lehet annak jó következménye, ha az országban ex-lex állapot állandósul. A parlamentnek, ha átérzi nagy hivatását, első és legfőbb kötelessége, hogy a pénzügyi kormányzás ellenőrzését gyakorolja. Az ellenzéknek meg éppen legfontosabb hivatása, hogy haladéktalanul gátat vessen annak, hogy a kormány alkotmányos felhatalmazás híján teljesítsen kiadásokat és szerezze meg azoknak fedezetét. Magára az országra is demoralizáló hatással van az állandósított ex-lex, mert megmutatja a polgároknak, hogy alkotmányos jóváhagyás hiányában is folyhatik a kormányzás. Megrendül a hit a parlamentárizmusban és gyengül a bizalom alkotmányos institucióink erejében. De a kormányra is bénítólag hat ez az áldatlan állapot. Gátolja az ország érdekeit szolgáló szabad mozgásban, visszatartja beruházásoktól és számos esetben szükséges kiadástól, mert a miniszterium súlyos felelősségének tudatában csupa a legszükségesebb igények kielégítésére szorítkozhatik.

Nem önző érdek vezette hát Kuen-Héderváry Károly miniszterelnököt, amikor a Ház elnöke által egybehívott pártközi értekezletben mindenekelőtt a költségvetési felhatalmazás és a rendes ujoncjutalék tárgyalásának napirendre tűzéséhez kérte a pártok vezetőinek beleegyezését. És az ország érdeke vezette Kossuth Ferencet, a legnagyobb ellenzéki párt vezérét is, amikor a kormányelnök szempontjait honorálta.

Am Justh Gyulának más a nézete. És történetesen találkozik a néppárt felfogásával. Ők nem törődnek vele, ha a kormány tovább is ex-lexben kormányoz. Ha az ország hozzászokik is a törvényen kívüli állapotokhoz. Ha ezernyi nagy érdek nem lel kielégítést. Ők a választási vitáról óhajtanak vitázni. Holott a koalíciós kormányzat idején éppen Justh Gyula enun-ciálta mint elnök azt a határozatot, hogy — teljesen analog helyzetben — a felirati vita elhalasztásával, mindenekelőtt törvényes költségvetést adjanak az országnak. A néppárt pedig támogatta szavazataival. A különbség éppen csak annyi, hogy akkor az urak kormányon voltak. A numerikus erővel nyilván a felelősségérzet is egyenes arányban csökken.

Azonban Justhék s legújabb szövetségeseiket a néppártot hevíti a vágy, hogy

nagyszabású vitát indítsanak az általános politikai szituációról. Hát jó. Hadd lássa az ország tisztán, hány zsákkal telik. A kormány és a többség nem fél ettől a vitatkozástól. Nekik is vannak igazuk, a melyeket az ország tanácskozó termében ki kell fejteni. A kormány és a többség is megakarja világítani az ország előtt a politikáját. És a választási visszaélések fejezetéhez is lesz a többségnek súlyos hozzájárulása. Kell, hogy az ország elé tárja a terrorizmusnak, az elriasztásnak és a legkülönbözőbb visszaéléseknek felháborító sorozatát, melylyel az ellenzék az ország akaratának megnyilvánulását több-kevesebb sikerrel meghamisítani igyekezett.

Ezt a nagy politikai vitát tehát elkerülni nem lehet, de nem is kell. Az pedig tökéletesen egyre megy, vajjon ez a diszkusszió felirati vita címén, avagy pedig az indemnitás-javaslat általános vitája címén foly is le. Ha a felirati vita kapcsán zajlik le, úgy az indemnitás-vitának anyagát vonja el; ha az az indemnitás-javaslat kapcsán hangzik el, akkor a felirati vita lett volna kurtább ezuttal.

Az országra nézve ugyan előnyösebb volna, ha az ex-lexből előbb kikerülne, de mivel Justhéknek mindig a maguk érdekei voltak fontosabbak, hát most megint az ország érdekeit szorítják háttérbe.

A községi közigazgatás stílusáról.

(Befejező közlemény.)

II.

— június 4.

No aztán azok a betekintetőségek a jegyzői irodában. Hej, de sok ilyen betekinthető hirdetmény lát napvilágot! Mintha valami gonosz szellem diktálná tollba az ilyen furcsaságokat. Még egy. — „R. község tanácstermében 1909. július 13-án 2 drb kisejtegetett tenyészkan fog eladatni.”

Ugy-e, ebben nincs furcsaság? Pedig van. Ehhez a hirdetményhez csak azt a kommentárt lehet fűzni, hogy jelzett időben a község két kisejtegetett kanját beterelik a községi tanács-terembe s ott eladják. Szegény tanács-terem!

De vigasztalódjunk. Ilyen s ehhez hasonló stílvirágok azonban nemcsak a község-háza irodáiban virágoznak, nyílnak azok s ilatoznak másutt is, fejjebb is. Itt van példaképpen egy főszolgabíró pályázati hirdetménye:

„A n. . . i járásba kebelezett Sz. községben megüresedett s 1000 kor. javadalmazással egybekötött pénztári ellenőri állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A pályázótól megkívánom, hogy 24-ik életéve betöltve legyen”, stb.

Ebből látni azt, hogy a főszolgabíró ur iparkodik lerázni magáról a régi, németes stílust, de ez még nehezen megy. Erőködik, tágul a guzs, de levetni még nem tudja, nem bírja. Itt csak azt kívánja a főbíró ur, hogy a pályázó 24-ik életéve már betöltve legyen. Csak ez az egy életéve legyen betöltve, a többi lehet betöltetlen s akkor betölteti a pályázóval az állást, számítván előre arra is, hogy csak egy pályázó lesz. Hát nincs zengzetesen elmondva az is, hogy az állással 1000 kor. javadalmazás van egybekötve?

Számtalan azoknak a hirdetéseknek a száma, a melyekben ezt olvassuk: felhivatnak mind azok, kik az állást elnyerni óhajtják stb. Hát hiszen lutrinak lutri a választás nem egyszerű, az igaz, de ha már felhívásra megy az óhaj, akkor már nyerni is kellene minden egyes esetben.

Hagyjuk a járást és menjünk még feljebb.

Az egyik vármegyében a törvényhatósági bizottsági tagok választása alkalmával ilyen végű jegyzőkönyvi mintát használnak:

„Esteli 4 órát elűtvén, ezen jegyzőkönyv az 1886. évi XXI. t. c. 41. §-a rendeleténél fogva bezáratik.”

Ebber a mondatban minden van, csak magyar stílus nincs s ha rajtam állana, én nem a jegyzőkönyvet zárnám be, hiszen az ártatlan szegény, hanem azt, aki ennyire elcsufítja a nyelvet.

Hát a „nem látszik fenforogni“-val hányzor és hány helyen találkozunk?

Ha kutató utra indulna valaki s keresné: ki hozta közénk az ilyen vad szerkezetű mondatokat és szavakat, azt hiszem, soha sem találna gazdjára, de a követők, az utánzók száma egy egész tábor.

Látjuk, hogy rossz; tudjuk, érezzük, hogy senki nem beszél úgy, ahogy mi irunk, de azért mégis úgy irunk, mert hát csak úgy szép a hivatalos stílus. Szaklapjaink s a napilapok gyönyörű magyarsággal írott cikkeket közölnek. Aki élvezni tudja a nyelv szépségeit, gyönyörködhetik a legszárazabb témájú cikkekben is sokszor és mi mégis annyi elferdített, elcsufított, nyakatekert kifejezést, mondatot használunk, amennyit egy-egy lap egész évfolyamában nem találunk.

Nem tudom már hol és mikor, de olvastam egy jegyző panaszát, hogy főbírája felelősségre vonta stílusá roszasága miatt. Igaz, a mi fejelemmi paragrafusunkban erre nincs intézkedés, de ha nem személyeskedett a főbíró és nem a kakan való csomókeresést gyakorolta, akkor jó munkát végzett. Az is igaz, hogy mi nem irhatunk úgy, mint Arany János, vagy Mikszáth, de azért magyarul csak tudnunk kell.

Stílfurcsasági gyűjteményemben van egy hivatalos irásom (kézirat), amely öt oldalra terjed. Az egész pedig három vagy négy mondat. Értsenek meg jól, kérem; az első pont, amely után aztán nagy betű következik, valahol a harmadik oldalon van.

A szavakat es mondatokat elválasztó írásjelekkel való bánásmód nem könnyű feladat az olyan embernek, aki ezt már az iskolában elhanyagolta. Aki tudja ezt, annak gyönyörűség önmagának is; aki nem tudja, az kinöz másokat is.

Az ember intellektuális fejlettsége fokát meg lehet állapítani teljes pontossággal egy egyszerű leveléből. Sőt mást is: korrektségét, pedantériáját, rendszeretét, érzékét a szép iránt. Ha a ránk nehezedő súlyos napi munka hevében nem terjed ki figyelmünk minden kis vesszőre, nem éppen nagy baj. De ha tudjuk, hogy irásunkat mások is olvassák, akkor bizony legyen ott az a kis vessző is.

A helyesírásról nem is beszélék. Ezzel is sok baj van.

Ha községi közigazgatási pályára menő fiatal ember az iskolai padok elhagyása után egy évre már semmit sem tud a kémiából, a fizikából, azt könnyű szívvel megbocsátom neki, de ha helyesen írni nem tud s ha a kölcsönt költsönnek írja, visszaküldeném az első elemibe, kezdje előlről.

Csak hogy aki husz éves korában tisztában van a helyesírással s a nyelvtani szabályokkal, helyesen fog írni addig, amíg a kaszás ember kivéri a tollat a kezéből, aki pedig ezzel nincs tisztában, az keveset írjon, de aztán olvasson, amennyit csak tud s ne csak a tartalmat kísérelje

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERI MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482—200.50

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

figyelemmel, hanem a formát s akkor hihetetlen rövid idő alatt nem fog nála „fenforogni“ az irni nem tudás gyanuja s egy csapásra ott leszünk mi is azok táborában, akik a magyar nyelv győzelméért harcolnak a közigazgatásnak nyelvi szempontból gyomlepte mezőin.

Czarina Szilárd,
közs. jegyző.

Harminc éve jegyző.

— Firigyházy Mihály jubileuma. —

— július 4.

Szép ünnepély folyt le szombaton Törökbecsén. A törökbecsei járás jegyzői kara ugyanis ekkor ünnepelte Beodra község nagyrédmű jegyzőjének, Firigyházy Mihálynak kiváló jegyzői munkásságának harminc esztendő évfordulóját.

A törökbecsei járás jegyzői kara nagy lelkesedéssel és baráti szeretettel jelentek meg folyó hó 2-án dr. Csávósy Ignác főszolgabíró meghívására értekezletre Törökbecsére. Az értekezletnek egyetlen tárgya Firigyházy Mihály Beodra község jegyzőjének harminc éves jubileuma volt. Az ünnepi értekezletet dr. Csávósy főbíró nyitotta meg. Majd Breitkopf Kálmán Törökbecse község jegyzője lelkes szavakkal üdvözölte az ünnepeltet, ugyanis mint a járás kiváló jegyzőjét, úgyis mint jó barátot, esetelvé három lustrumon át jegyzői pályán szerzett érdemeit.

A nagy hatást keltő beszédre Firigyházy Mihály megindultan válaszolt, megköszönve a nem várt ovációt.

A hivatalos ünnepséget, a társadalmi ünnepelés követte s az értekezlet után a törökbecsei járás jegyzői kara és tisztelői ez alkalomból a Tisza-szállóban fényes bankettet rendeztek. Az első szónok dr. Csávósy Ignác főszolgabíró volt, aki szép beszédben üdvözölte Firigyházyt, mint a járás egyik legbuzgóbb, legtevékenyebb jegyzőjét s kívánta, hogy a közjó érdekében még sokáig munkálkodhassék. Ezután Liska Ferenc Beodra község igazgató-aitója a község lakói nevében üdvözölte, előadván, hogy Firigyházy Mihály hosszú jegyzői pályáján önzetlen, fáradhatatlan önfeláldozással idejét, lelke hevét, nagy képességeit a község javára szentelte.

Utána Tornyanyszi Krszta beodrai községi bíró méltatta hatásos beszédében az ünnepelt nagy érdemeit. Jankovits Szilárd melencei jegyző dr. Csávósy Ignác és dr. Welicha Károly főbírákat élte. Jankovits után Firigyházyt állott fel és ismét meghatottan köszönte meg a váratlan ünnepeltetést. Igéri, hogy a miként eddig, úgy ezután is teljes erejével fogja szolgálni a község és a polgárság érdekeit. Utána Ambrus Arthur plébános, dr. Bogner János, Petrovits Péter, Soós Károly köszöntötték föl Firigyházyt, majd felolvasták az ünnepeltnek érkezett táviratokat.

Firigyházy Mihály 1854-ben Szabadkán született, az elemi népiskolákat I. és II. gimnáziumot Nagybecskereken végezte, III-VII. gimnáziumot Szegeden. Az érettségi Pozsonyban az evangélikus lyceumban tette le. Érettségi után egy évig a temesvári törvényszéknél működött, majd Bécsbe került, hol beiratkozott az orvosi egyetemre. Itt három szemesztert végzett. Az orvosi pályát családi körülmények miatt kénytelen volt abba hagyni s 1879-ben jegyzői oklevelet szerzett és a következő évben már mint deszki h. jegyző szerepel. 1881 év végén mint megválasztott jegyző Beodrara kerül és azóta állandóan itt működik osztatlan szeretettel és tisztelettel környezve s a hosszú idő alatt fölvirágoztatta Beodra községét.

Creme de Beurre Parisienne
(Parisi Vaj-Creme) Ára 3 korona
Cosmetikában korszakalkotó találmány.

Az archőr minden abnormális tisztálanságát (vörös orr, szeplő, bibires, ránc, stb.) **14 nap alatt eltünteti.**
Paris elite kedvenc tolette cikke.

Főraktárak:
Paris: Rue Rigoletto 7.
London E. C.: Idol Lane 7-8.
New-York: Sohn Street 90.
Mailand: Via Aurelio Saffi 9.
Wien: G. R. Fritz.
Budapest: Török A.

Nagybecskerek Nikolits E. gyógyszerháza, Gabona-tér.
Prospektus gratis.

500-100,4

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/4 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8 óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Július 4.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 749,7 mm. Hőmérséklet: maximum 22,2 C., minimum 16,0 C. Csapadék: 4,8 Felhőzet: Cu St. Szélirány és erősség: W. 3.

Jóslat a következő 24 órára: Enyhe. Elvéve csapadék Zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci = fűrtöfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanics Lajos főispán kurjácskai birtokáról ma visszerkezett Nagybecskerekre.

— **Az orsz. vörös-kereszt egyesületből.** Gróf Csekonics Endre v. b. t. tanácsos, királyi főasztalnokmester, mint az orsz. vörös-kereszt egyesület elnöke átiratban értesíti dr. Dellimanics Lajos főispánt, hogy az egyesület június hó 25-én tartott országos közgyűlése öt 3 évre központi választmányi tagjául megválasztotta.

— **A megyei tisztikar köréből.** A vármegye főispánja Szepffy Elemér alibunári tb. főszolgabíró szolgálattételre a központba, Csolakovics Mihály, jelenleg Antalfalvára kirendelt szolgabíró pedig az alibunári főszolgabírosághoz helyezte át.

— **Uj iskolagondnoksági tagok.** A vármegye főispánja a dobricai állami elemi iskola gondnokságának elnökéül Jankovics Dusán ottani községi jegyzőt, gondnoksági tagokul pedig Wagner Ágost gyógyszerészt, dr. László Zsigmond körorvost, Grünwald Henrik korcsmárost, Drndarszky Giga és Nikolajevics Demeter gazdálkodókat, a czepajai állami elemi iskola gondnoksági tagjául pedig Gyurin Milenko ottani községi jegyzőt nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Sallay György szabadkai kir. törvényszéki és dr. Merke János zombolyai kir. járásbírói jegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **A segédjegyzők és községi alkalmazottak országos gyűlése.** A segédjegyzők és községi alkalmazottak f. évi július 11-én Budapesten tartandó országos gyűlésén a nagybecskereki központi járásból a segédjegyzők és községi alkalmazottak járási szövetsége Müller Ottó németécskai segédjegyző, járási szövetségi elnök és Pokrecz felsőmuzslyai segédjegyző, járási szövetségi jegyző vezetésével tíz tagu küldöttséggel képviselteti magát.

— **Az orvosi karból.** Dr. Steiner Gyula nagybecskereki központi főorvos több heti tartózkodásra külföldre utazott.

— **A Sirályok mulatsága.** A szokásos jókedv mellett folyt le szombaton este a nagybecskereki „Sirályok“ evezős-társaság nyári mulatsága, melyet a kaszinóban rendeztek s a melyen a nagyszámú előkelő hölgyközönség kivül társadalmunk számos kitűnősége vett részt. A táncmulatságot rövid műsor előzte meg, melynek első pontja volt Köhler „Norvég bölcsődala“, melyet a Sirályok zenekara játszott el igen izlésesen, majd Kracsuneszku Péter jegyzői tanfolyamhallgató kitűnő szavalással előadta „A Golgothán“ című gyönyörű költeményt. Szép sikere volt Ferch Gizella urhölgynek is, aki pompás zongorajátékával aratott zajos tapsot, míg Grézlo János kir. tanfelügyelő általános tetszés mellett humoros felolvasást tartott „A lyukas mogyoróró“. Nagy dicséretet érdemel Béndek Árpád pompás hegedűjátéka, valamint Oroszy Margit urhölgy énekszámja is. Vegül Mattanovich Géza, Friedel József, Mihelics Dezső és Csath Nándor, Kiss Gyula vezetésével néhány quartettet énekeltek kitűnő összhangban s ezzel a műsor végét ért. Szünóra után megkezdődött a táncmulatság, mely a Sirály-mulatságnál már megszokott feszelen jókedvben a reggeli órákig

tartott. A szép sikerért a rendezőseget illeti az elismerés, mely hetek óta fáradozott azon, hogy az estély minél látogatottabb és sikerültebb legyen.

— **A vármegyei tüzoltó-tanfolyam.** Megirtuk már, hogy Torontálvármegye tüzoltó-szövetsége folyó hó 15 től kezdve 8 napig tartó tüzoltó-tanfolyamot rendez a vármegye területén működő önkéntes tüzoltók szakszerű kiképzésére. A tanfolyamra eddig a különböző községekből 24 tüzoltó jelentkezett, valószínűleg azonban, hogy legalább is 30 hallgató lesz. A tanfolyam vezetője Tóth Ferenc szegedi tüzoltóparancsnok lesz, aki elsőrendű szakérő ezen a téren s akit legutóbb az országos tanfolyamra is meghívtak előadónak.

— **A délmagyarországi tanítóegylet nagygyűlése.** A Délmagyarországi Tanítóegylet elnöksége a következő hivatalos értesítést közli:

A Délmagyarországi Tanítóegylet előírt elnöksége ezúton értesíti az érdekelte tanítókat és tanügybarátokat, hogy a f. évi július hó 12. és 13-án magtartandó dattai tanítógyűlés alkalmára Erdélybe tervezett tanulmányi kirándulás közbejött akadályok miatt elmarad. Fehértemplom, 1910. július hó 1-én. — Schenk Jakab, elnök. Zsuttty Béla, titkár.

— **Főlvétel a konviktusba.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egylet védnöksége alatt álló nagybecskereki polgári és felső kereskedelmi iskolai fiúnevelő-intéze be a növendékek már főlvételnek. A felvételi díj 40 korona, a havi díj 36 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál az intézet vezetője, Erdős Béla tanár Nagybecskereken.

— **Tüzoltók nyári mulatsága.** A nagybecskereki önkéntes tüzoltók tegnap sikerült nyári mulatságot rendeztek a kincstári erdőben. A mulatságon nagyszámú közönség vett részt, amelynek sorában ott láttuk dr. Perisics Zoltán polgármestert, Bielek Antal tb. megyei főjegyzőt, Grézlo János kir. tanfelügyelőt, Reitter Oszkár rendőrkapitányt, Naszke Károly tüzoltóparancsnokot. A mulatság díjkuglizással kezdődött, a melynél az első díjat, egy díszes faliorát Tolvaj József nyerte el. Díjakat nyertek még: Graszl Ferenc, Gál István és Weisz Dávid. Volt még szerencsehalászat s más tréfás szórakozás is. Este kabaréelőadást rendeztek, amelyen Babinszki Betti, Murbach Katica, Babinszki István, Straub István, Bugarszki Mihály, Babinszki József és Borka Mihály működtek közre tetszés mellett. Ezután tánc következett, mely kitűnő hangulatban éjfélig tartott.

— **Megtámadott honvédjárőr.** Könnyen végzetessé válható összetűzés volt tegnap este a Broschkó-féle vendéglőben a szolgálatot teljesítő honvédjárőr és néhány okvetetlenkedő mulató közt. A négy emberből álló járőr kötelességéhez híven este 10 óra tájban betért a Broschkó-vendéglőbe is, hogy ellenőrizze ott a katonákat. A bejáratnál Bergkessel Ilona korcsmárosné belekötött a járőrt vezető káplárba, aki félretolta az asszonyt. Bergkesselné reátámadt a katonákra s a káplár szuronyos fegyvere után kapott, miközben a kezén megsérült. Az őrjárat körül hamarosan összesereglettek a korcsmában mulatók s Ráger Lipót és Burger István, akik meglehetősen be voltak már szeszelve, szintén a katonákra vetették magukat. A szorongatott katonák közül az egyik a puskatussal fejbeütötte Ráger, míg Burger a felesége elrántotta a szurony elől, azonban így is mindketten könnyebb szurást kaptak. Az ügyben úgy a rendőrség, valamint a katonai hatóság is megindította a vizsgálatot.

— **Villámcsapás.** A tegnap reggeli erős zivatar alkalmával a villám becsapott Istvaneszku Pál sertéshizlaldájába, éppen akkor, midőn Istvaneszku másodmagával a sertéseket etette. A villám 2 sertést agyonszujtotta s a villámcsapással járó erős légnyomás a két embert is a földre szujtotta, komolyabb bajuk azonban nem történt.

— **A törökbecsei Leiningen-szobor.** A törökbecsei gróf Leiningen-szobor alapja javára Zuzszin Károly ur gyűjtőívén a következők adakoztak Lőcséről:

Wieland Arthur főispán 2—, K. Silberstein Samu kereskedő —50, dr. Lederer Miksa ügyvéd 1—, Hauszer Ede var. pénztárnok 1—, Zuzszin Károly var. végrehajtó 2—, Tóth Gyuláné főszámvevő neje 1—, Asztalos Jánosné —50, dr. Bojársky Beláné 1—, Simonkay Sandor építész 1—, Értékes Gyula pék —50, Schwarcz József mészáros 1—, Neubauer Károly kereskedő —50, Teitelbaum Simon mészáros 1—, Haasz Simon fakereskedő 1—, Szinyey Marx István földbirtokos 1—, Lukács Sándor pénzügyi fogalmazó —50, Girgás József órász —50, Halmi László városi főerdesz 1—, Ábrányi Adolf sörgyáros 1—, Filkovszky István rendőrkapitány 1—, Fleischhacker Lajos var. főjegyző

1.—, Bisothka János vár. mérnök 1.—, Kugla József férfi-szabó —20, Schmergel fkereskedő 2.—, dr. Abrányi József ügyvéd 1.—, Lóvy Simon kereskedő —50, Klein Emil aranyműves 1.—, dr. Hojer Kálmán ügyvéd 1.—, Flatsker Nándor minorita-rend feje 1.—, Berger Béla kereskedő —50, Stein Ede birtokos —50, Weitzenhoffer Ignác kereskedő —50, Szkiacsák Ignácné törvészéki bíró neje 2.—, Mattavovszky Aladárné törvészéki bíró neje 1.—, Rozsnyai Bertalan orvos 1.—, Haessler testvérek vaskereskedő —60, Turecsék Antal szabó —60, Braun Fülöp kereskedő —20, Timcsák Ferenc kir. p. ü. titkár 1.—, Bacska Milos kir. p. ü. főszámvevő 1.—, Lojsh Gyula kir. p. ü. levéltárnok —40, Molitor Béla gyógyszerész 1.—, Scholz Gusztáv műszaki tanácsos 1.—, báró Jungenfeld Ödön magánzó 1.—, Daffak Frigyes gyógyszerész 1.—, Ilgen Róbert ev. lelkész 1.—, Lesznay János mészáros —50, Varga Ferenc ügyvéd 1.—, Rejovszky János vár. tanácsnok —50, Lintner Aladár cukrász —50, id. Bojarszky Béla nyug. polgármester 1.—, Janoviczky István nyug. vár. főerdész 1.—, Frenda Ede kereskedő 1.—, Kompanik apátplébános 1.—, Graubart Fülöp ruhakereskedő 1.—, Steinberger Mór porcellán-kereskedő —50, dr. Bojarszky Béla orvos 1.—, Gabala János p. ü. fogalmazó —50 korona. Összesen 51 kor. 50 fillér.

SZULTANFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kezeltetés: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22. Kútközeliség: EPERJES.

Kapható Nagybecskereken: **Ros'a Béla, Fendler József** fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírú fűszerkereskedésben.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai helyzetben szélcsönd van. A képviselőház a hét végéig szünetel s addig a pártok a felirattal foglalkoznak, másrészt a képviselőház bizottságai az indennitást és az ujoncjavaslatokat készítik elő a parlamenti tárgyalásra. A politikai mozgalmasság majd azután megint csak a hét vége felé fog megnyilvánulni, a mikor a képviselőház ismét megkezdi üléseit.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Eddigi megállapodások szerint a képviselőház legközelebbi ülését pénteken tartja, a mikor megkezdi a felirati vitát.

Az indennitás.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután ülést tart, a melyen az indennitást tárgyalja.

A pénzügyminiszter utja.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti táv.) Lukács László pénzügyminiszter, aki családját a Tátrába kísérte, ma visszaérkezett Budapestre, hogy résztvegyen a pénzügyi bizottság ülésén.

Kálmán államtitkár Kolozsvárról.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Kolozsvárról jelentik, Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár tegnap odaérkezett, hogy megköszönje választóinak a bizalmát. Az államtitkár nagy lelkesedéssel fogadták s választói tiszteletére lakomát rendeztek. Az államtitkár beszédet is mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a győzelem ne tegyen elbizakodottá senkit s a nemzeti munkapárt s a kormány elfelejt minden pártoskodást

és szívesen fogadja mindenkinek részvételét a munkában.

A petíciók.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A petíciók még egyre szaporodnak a kuriánál különböző választások ellen. Ma délig 62 petíciót nyújtottak be. Ez a szám körülbelül már végleges s esetleg még a későbbi választások ellen adnak be egy-két petíciót.

A pártok köréből.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai pártok valamennyien a válaszfelirattal foglalkoznak. A hírek szerint az összes ellenzéki pártok készítenek külön-külön feliratot, amelyek alapján azután részt vesznek a felirati vitában. Csak a nemzetiségiek nem készítenek külön feliratot, de a felirati vitában többen résztvesznek közülük.

A király Gmundenben.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ischlből sürgönyzik, a király Gmundenbe utazott az ott üdülő Cumberlandi herceg látogatására.

Nagy automobil-szerencsétlenség.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap délután nagy automobil-szerencsétlenség történt Budapestben. Az alagi verseny után ugyanis Janek Géza zsoke saját automobilján jött be negyedmagával a fővárosba. Az automobil 90 kilométeres irtózatossal rohant. Rohanása közben a Váci-uton nekiment egy szénásszekérnek. A szénásszekér rudja befuródott az automobil egyik utasának, Hirsch Adolfnak a mellébe, úgy, hogy az irtózatossal kinok között csakhamar meghalt. Az automobil többi utasai szintén megsebesültek, de sebesülésük nem veszedelmes.

Arató-sztrájk.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Békéscsabáról jelentik, Schwarz József ottani birtokos 600 aratója sztrájkba lépett. A sztrájkolóknak béremelést követelnek.

Egy gőzmalom fizetésképtelensége.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Pancsováról jelentik, az ottani Back Rudolf és társai gőzmalom cég fizetésképtelenséget jelentett be. A passzívák 350 ezer koronát tesznek ki.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (júliusra)	18:18
Rozs (októberre)	13:66
Zab (októberre)	14:42
Tengeri (júliusra)	10:82

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

24 éves szőke, csinos, fess alkatu árvalány
100.000 kor. készpénzhozományal, jelenleg egy öreg nénjénél lakik, férjhez óhajt menni. Csak olyan urak jelentkezzenek (esetleg vagyontalanok is), akiknél a gyors nősülés akadályokba nem ütközik. — Schlesinger, Berlin 18 363—5.5

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, június 30.

A tőzsdén az elmúlt héten az üzlet csendesebb mederben folyt le és a forgalomba került értékek — csekély kivételtől eltekintve — csak csekély árváltozásokat szenvedtek. A folytonos zivatarok és esőzések, melyek a gabonátőzsdén az árakat megszilárdították, az értékpapírpiacon hangulatára nyomasztólag hatottak és az érdekelt körök a hivatalos termésbecslésnek bizonyos aggodalommal néztek elébe. Ennek tegnapielőtt történt közzététele a várható eredmény feltűnően kedvező számaival, kellemes meglepetést keltett és ha ezen, hazai közgazdaságunkra kiváló jelentőséggel bíró körülmény az értéktőzsdé irányzatára nyomatékosabb befolyás nélkül maradt, úgy ez arra vezetendő vissza, hogy a newyorki tőzsdéről esaknem egyidejűleg rohamos, szinte derouteszerű áresést jelentettek. Ez utóbbi körülmény kedvezőtlenül befolyásolta a kontinentális tőzsdéket is és legjobban jellemző a mi tőzsdénk szilárd alapirányzatára, hogy a külföldi tőzsdék lnyhasága csak véget vetett a további emelkedésnek, anélkül azonban, hogy árhanyatlást idézhetett volna elő.

A lefolyt héten élénk érdeklődést keltettek az osztrák-magyar vaskartellnek Hahn Albert osztrák vasgyárossal folytatott tárgyalásai, melyek arra irányultak, hogy ezen — eddig kartellen kívül maradt — jelentékeny vashengermű a harc megszüntetésével érdekeltséget vállaljon a kartellben és hír szerint a legközelebbi napokban a megegyezés létesítése várható, amiből kifolyólag viszont a kartellben lévő vasművekre nézve az árak felemeléséből és egyebekből eredő nagy előnyöket remélnék. Ennek elvartában a vasártekek iránt egy Bécsben, mint Budapestben nagy kereslet mutatkozott és az ezen kategóriába tartozó értékek jövő áralakulását kedvezően itélik meg.

Azon értékek közül, melyek az általános csendes forgalom mellett érdeklődés tárgyat képeztek, kiemeljük a Pannónia viszont-biztosító részvényeket, Ganz vasöntöde- és gépgyári részvényeket, Adria tengerhajózási részvényeket és Nasic Tanningyár részvényeket, mely utóbbiak — megkötés előtt álló nagy üzlet hírére — jó kezek részére nagyobb tételekben vásároltattak.

A kedvező terméskilátásokkal kapcsolatban a 4%-os magyar koronajáradék iránt is mutatkozott fokozott kereslet és hosszabb szünet után ismét a külföld lépett fel mint vevő, ahol a belpolitikai viszonyoknak alakulását rokonszenves figyelemmel kísérték.

A sorsjegypiacon a Pesti Hazai Első takarékpénztári sorsjegyek iránt mutatkozott ismét nagyobb kereslet, anélkül azonban, hogy a nagyobb mérvű áremelkedés állott volna be.

A hét nevezetesebb árfolyamváltásai a következők voltak:

	június 23.	június 30.
4% magyar koronajáradék	92:25	92:50
Pesti magy. keresk. bank r. t. részv.	3872.—	3885.—
Egyesült Bpesti Föv. Takarékp. r.	2432:50	2450.—
Ganz és T.-sa vasöntöde részv.	3512:50	3550.—
Adria tengerhajózási részvény	494:50	511:50
budapesti közuti vaspálya-részvény	717:75	719:50
Nasic tanningyár részvény	597.—	609.—

Egy német bonne

állást keres 1—2 gyermek mellé. Cim a kiadóban.

547—2.2

Nagybecskereki Dieselmotor Hengermalom

Váralja-utca, a magyarszentmihályi vámsorompónál.

Bátrak vagyunk tisztelettel értesíteni a gazdaközönseget, valamint a vámörloket, hogy fentnevezett malmunkban az üzemet már megkezdttük és biztosítjuk a közönseget a reális, gyors és olcsó kiszolgálásról. — Ugyancsak ajánljuk kitünőnek bizonyult és elismert örleményeinket, nevezetesen: **finom és kenyérisztet, korpát, takarmánylisztet, kukorica- és árpadarát.**

A gazdaközönség szives támogatását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Moldoványi, Heller és Laffleur, tulajdonosok.

545—1.1

527 /1910. szám.

533 3-2.

Hirdetmény.

Csenta község telekkönyvi betétjei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII., az 1891: XVI. t.-cikk és az 1897. évi 77.532. számú igazságügyminiszteri utasítás értelmében elkészülvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez avval a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-c. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a és az 1897. évi 47.532. számú igazságügyminiszteri utasítás 71. § 4. pontja s 83. §-a alapján való mellőzését megátadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt vagyis 1911. évi január hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az e meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ának eseteiben — ideértve az utóbbi §§-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1911. évi január 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk nem fog többé figyelembe vétetni;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cikk 12. §-a alapján történt felvétel esetén jogait általában bármily irányban sértve vélik — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényüket e telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1911. évi január hó 1-ső napjáig bezárólag nyujtsák be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Vége ezennel közzététetik, hogy Csenta község eddig vezetett telekkönyve hatályon kívül helyeztetett és hogy telekkönyvi ügyeinek ellátása és telekkönyveinek vezetése 1910. évi június hó 19-ik napjától kezdve az 1855. évi december 15-éről kelt telekkönyvi rendelet és az erre vonatkozó későbbi törvények és rendeletek értelmében történt.

Kelt Perlasz, 1910. évi június hó 21. napján.

Dr. Szabó Lajos s. k.
ír. jbró.

Tomasevác község előljárósága.

98/1910. szám.

548. 3-1.

Hirdetmény.

Tomasevác község 2000 korona költségeloiránnyal ár-ézi, esetleg mély kutat szándékozik furatni. Felbivjuk vállalkozókat miszerint ezen költségen belül irasos vagy szóbeli ajánlataikat alólírott előljáráshoz legkésőbb f. évi július 15-éig adják be.

Fentartja magának a község képviselő-testülete azon jogot, hogy a beadott ajánlatok közül szabadon választhasson avagy ezekre az árlejtést kiírassa.

Tomasevác, 1910. évi június 30. án.

Az előljáróság.

TANONC

fizetéssel
felvétetik

Almásy és Szepessy

könyv- és papirkereskedésében Nagybecskerek.

Jelzálog kölcsönök

65 évre is, tőke és kamattörlesztés 4-75% birtokokra és földekre, legmagasabb kölcsönök, költségmentes konvertálás, II-ik helyre, továbbá községi és városi kölcsönök. Közvetítők tiszteletdíjban részesülnek. Szigorú titoktartásért jótállás vállaltatik.

Gyors elintézés Gyors elintézés.

Kovács és Fleischmann

Budapest, VII., Károly-körút 5

Telefon 129-53. :: Telefon 129-53.

Magyar és német levelezés.

542-41

Különleges vásárlási alkalom

Padló-lakk (Linoleum) legjobb minőségű 1 klgos dobozok
ban 1 korona 20 fillérért kapható

Tolveth Frigyes fűszerkereskedésében, Nagybecskereken.

466. 10-7

SCHEMBER C. ÉS FIAI

cs. és kir. udvari hidmérleg- és géppár Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám alatt.

Ajánlja legjobb minőségű

egyensúly-, tizedes-, toló súly stb. rendszerű

541-5.1

és mindentéle

gazdasági mérlegeit.

Kimerítő árjegyzékkel kész éggel szolgál.

A Stagelschmidt-féle Hunyadi-utcai
619. számú ház
szabad kézből eladó.
Gizella-téri házban
nagy uri lakás bérbeadó.
Felvilágosítást ad
Dr. Fried Albert nagybecskereki ügyvéd.
506-3.3

Egy kitünő, egész uj (Schunda)

cimbalom jutányosan eladó.

Bővebbet

Kohn Simon

malomtulajdonosnál

Torontól - Ozorán.

531 22

BÖRSZENY

elkémára és hasonló hübbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy károsított idezők elő, nagyon hat Zucker-féle szabadgyógyszappan, amiből ezen bójoknál minden károsítványt követő az o vos tanácsát ki kell követni. Azonosság vos tapasztalathól, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, megalapítható, hogy a Zucker-féle szabadgyógyszappan a legtöbb esetben azonnal egyhál a viszketéséget okozó bójinger nyúljon, a hőmérséklet utáni egy ideig a megelődő helyen marad. Eről függ ugyanis, hogy a baj által elfajzott és elhódított részecskék lehullanak és ezzel az erős viszketéséget okozó bójinger nyúljon, a hőmérséklet utáni egy ideig a megelődő helyen marad. Ezt észlelve egy kiváon jó és enyhítő de nem túlságosan zavaró bő krémnel hozható ideig lenni, míg különleges kezelést nem részesül. Erre legalkalmasabb a Zucker-kréme.

Rendeléséknél figyeljünk a következő különöségekre:

Zucker szab. 35%-os gyógyszerzappanjára a leghatásosabb és a leggyorsabb. Egy tubus ára 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyszerzappanjának hatása és mennyisége valamivel gyengébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a Zucker-kréme (nem zsírozó), valamint bőrkörű gyógyszer. Egy tubus ára 2.50 kor, kis tubus 1.25 kor.

Minden gyógyszerzappanban, drogériában, illatszertkereskedésben stb. kapható. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt eredeti csomagolásra és ne engedjük rábeszélésnek, hogy értéktelen szappanokat szőzzanak nyakunkba.

A Zucker szabadgyógyszappant és a Zucker-krémet nem pótolja semmi.

Valódi csakis Melkuhn Dezső drogeriájában kapható Nagybecskereken.